

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
 «ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
 Навчально-науковий інститут харчових технологій, готельно-ресторанного та
 туристичного бізнесу
 Кафедра технологій харчових виробництв і ресторанного господарства

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Міжнародне регулювання та управління якістю харчової продукції»

на 2024-2025 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1 семестр
Освітня програма / спеціалізація	«Ресторанні технології», «Харчові технології та інженерія»/ «Технології в ресторанному господарстві», «Технології зберігання, консервування та переробки м'яса»
Спеціальність	181 Харчові технології
Галузь знань	18 Виробництво та технології
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну
 науковий ступінь і вчене звання,
 посада

Тюрікова Інна Станіславівна
 д.т.н., професор, професор
 кафедри технологій харчових
 виробництв і ресторанного господарства

Контактний телефон	+38-050-958-26-93
Електронна адреса	tyurikovainna@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.thvrg.puet.edu.ua/cont.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2801

Описання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	полягає в розкритті суті, змісту та основних принципів діючих систем управління якістю в Україні та країнах Європи; ознайомлення з сучасними формами і методами управління діяльності та умовами впровадження систем якості на підприємствах
Тривалість	4 кредити ЄКТС/120 годин (лекції - 16 год., практичні заняття – 32 год., самостійна робота – 72 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; навчальна робота на практичних заняттях; виконання індивідуальних завдань; самостійна робота з підготовки до занять та виконання домашніх завдань; поточні модульні контрольні роботи Підсумковий контроль - екзамен
Базові знання	Наявність знань зі стандартизації, метрології, сертифікації, організації виробництва, технології галузі, харчові технології, що викладаються у закладах вищої освіти.
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти студент
<p>ЗК 4. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК 5. Здатність працювати в міжнародному контексті</p> <p>ФК 4. Здатність розробляти програми ефективного функціонування підприємств харчової промисловості та/або закладів ресторанного господарства відповідно до прогнозів розвитку галузі в умовах глобалізації</p> <p>ФК 6. Здатність забезпечувати якість та безпечність харчових продуктів під час впровадження технологічних інновацій на підприємствах галузі</p>
Програмні результати навчання
<p>РН 6. Розробляти та реалізовувати програми розвитку підприємств галузі на коротко- та довгострокову перспективу, аналізувати та оцінювати їх ефективність, екологічні та соціальні наслідки</p> <p>РН 11. Оцінювати та усувати ризики і невизначеності при прийнятті технологічних та організаційних рішень у виробничих умовах для забезпечення якості та безпечності харчових продуктів</p> <p>РН 15. Розвивати зовнішньоекономічні зв'язки підприємств та організацій</p> <p>РН 16. Вміти розробляти заходи з підвищення рівня якості та безпечності харчового продукту, розробляти документацію систем управління якістю та безпечністю відповідно до вимог міжнародних стандартів.</p> <p>РН 17. Вміти розробляти, впроваджувати, підтримувати та вдосконалювати системи управління якістю та безпечністю харчової продукції.</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. <i>Управління якістю і конкурентоспроможністю харчової продукції</i>		
<p>Тема 1. Вступ. Проблема забезпечення якості харчової продукції в Україні та шляхи її вирішення</p>	<p>Відвідування занять, захист завдань самостійної роботи студентів</p>	<p>Проблеми та завдання управління якістю в сучасних умовах. Переваги від підвищення якості для споживачів, підприємств, суспільства.</p> <p>Фактори якості продукції. Стадії життєвого циклу: проектування, виробництво, реалізація, споживання. Важливість кожного етапу у формуванні якості продукції.</p> <p>Забезпечення якості в процесі проектування та виробництва.</p> <p>Показники та контроль якості продукції.</p>
<p>Тема 2. Вітчизняний та світовий досвід управління якістю продукції</p>	<p>Відвідування занять; виконання навчальної роботи на практичних заняттях; завдання самостійної роботи; захист виконання результатів практичних завдань; тестування</p>	<p>Досвід управління якістю вітчизняних підприємств в сучасних умовах.</p> <p>Еволюція розвитку систем управління якістю у світі.</p> <p>Досвід управління якістю у західних державах.</p>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Тема 3. Стандартизація в управлінні якістю	Відвідування занять; виконання навчальної роботи на практичних заняттях; завдання самостійної роботи; захист виконання результатів практичних завдань; тестування	Соціальна функція стандартизації. Правова основа розвитку системи стандартизації в Україні. Види стандартизації.
Тема 4. Системи управління якістю згідно міжнародних стандартів	Відвідування занять, захист завдань самостійної роботи студентів; поточна модульна контрольна робота	Нормативна база у сфері управління якістю. Міжнародні організації у сфері управління якістю і напрями їх діяльності. Участь України у міжнародних організаціях зі стандартизації та якості
Модуль 2. <i>Забезпечення систем управління якістю і безпеності на харчових виробництвах</i>		
Тема 5. Організація розроблення і впровадження систем управління якістю на підприємствах харчової галузі	Відвідування занять; виконання навчальної роботи на практичних заняттях; завдання самостійної роботи; захист виконання результатів практичних завдань; тестування	Послідовність етапів розроблення систем управління якістю на підприємствах. Сутність циклу Демінгу (PDCA). Модель ідеального підприємства, модель вдосконалення ЄФУЯ
Тема 6. Принципи загального управління якістю	Відвідування занять; виконання навчальної роботи на практичних заняттях; завдання самостійної роботи; захист виконання результатів практичних завдань; тестування	Фундаментальні концепції загального управління якістю. Логіка і структура моделі вдосконалення Європейського фонду управління якістю (ЄФУЯ). Методологія самооцінки діяльності підприємств відповідно до моделі ЄФУЯ
Тема 7. Правове регулювання щодо безпеки харчових продуктів	Відвідування занять; виконання навчальної роботи на практичних заняттях; завдання самостійної роботи; захист виконання домашнього завдання та результатів практичних завдань; тестування	Окресліть функції Національної комісії України з Кодексу Аліментаріус. Назвіть основні принципи загального продовольчого закону. Якими законами регулюються в Україні відносини у сфері виробництва і реалізації харчових продуктів?
Тема 8. Сертифікація систем якості та безпеності харчових продуктів	Відвідування занять; виконання навчальної роботи на практичних заняттях; завдання самостійної роботи; захист виконання домашнього завдання та результатів практичних завдань; тестування; поточна модульна контрольна робота.	Передумови розроблення і впровадження системи управління якістю. Умови впровадження системи управління якістю на підприємстві. Головні завдання підготовчого етапу розроблення системи управління якістю.

Інформаційні джерела

Основні

1. Гуменюк Г.Д, Кійко В.В., Янчик М.В. Технічне регулювання в Україні, на міжнародному рівні та в Європейському союзі: навч. посіб. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 206 с.
2. Закон України «Про безпечність та якість харчових продуктів». Основи харчового законодавства України. Довідник. Львів: НТЦ «Леонорм-Стандарт», 2008. С.11-48.
3. Системи управління якістю. Основні положення та словник. ДСТУ ISO 9000-2019. К.: Держспоживстандарт України, 2011. 45 с.
4. ДСТУ ISO 22000:2019 Системи управління безпечністю харчових продуктів. Вимоги до будь-якої організації в харчовому ланцюгу. [Чинний від 2019-06-27]. К.: ДП «УкрНДНЦ», 2019. 30с.
5. Системи екологічного управління. Вимоги та настанови щодо застосовування. ДСТУ ISO 14001:2017. К.: ДП «УкрНДНЦ», 2017. 23 с.
6. Системи управління безпечністю харчових продуктів. Вимоги до будь-якої організації в харчовому ланцюгу. ДСТУ ISO 22000:2019. К.: ДП «УкрНДНЦ», 2019. 30 с.
7. Плахотін В.Я., Тюрікова І.С. Рекомендації щодо розробки та впровадження систем управління безпечністю харчових продуктів на виробничих підприємствах споживчої кооперації України. Київ: Укоопосвіта, 2007. 83с.
8. Тюрікова І.С. Системи менеджменту безпечності харчових продуктів для харчових виробництв України в перехідний період приєднання до СОТ. Монографія. Полтава: РВЦ ПУСКУ, 2009. 186 с.
9. Управління якістю переробних і харчових виробництв: навч. посіб. / О.В.Богомолів, О.І. Шаповаленко, О.М. Сафонова, О.І. Черевко. Харків: «Еспада». 2006. 296 с.

Додаткові

1. Безродна С. М. Б40 Управління якістю : навч. посіб. для студентів економічних спеціальностей / С. М. Безродна– Чернівці: ПВКФ «Технодрук», 2017. 174 с.
2. Давидова О. Ю. Управління якістю продукції та послуг у готельно-ресторанному господарстві: навч. посібник / О. Ю. Давидова, І. М. Писаревський, Р. С. Ладиженська; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Х.: ХНАМГ, 2012. 468 с.
3. Сороко В.М. Функціонування і розвиток системи управління якістю : навч.- метод. Матеріали / В. М. Сороко. К. : НАДУ, 2013. 80 с.
4. Закон України «Про безпечність та якість харчових продуктів». Основи харчового законодавства України. Довідник. Львів: НТЦ «Леонорм-Стандарт», 2008. С.11-48.
5. Кодекс Аліментаріус. Гігієна харчових продуктів. Основні тексти: /Авт.-упорядник: В.С.Тимошенко; За заг. ред. В.Л. Іванова. Львів: ПП «НТЦ «Леонорм-СТАНДАРТ»», 2008. 60 с.
6. William H. Sperber. Ph.D., and Richard F. Stier. Happy 50th Birthday to HACCP: Retrospective and Prospective//Food Safety Mag. 2009/2010 p. 42-46 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.
2. Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни, яке включає перелік конкретних програмних продуктів: мультимедійні презентації, програмний засіб «OpenTest 2.0». Тестування проводиться під час проведення занять (поточний контроль) і під час підсумкового контролю знань, дистанційний курс у системі дистанційного навчання ПУЕТ.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizaciyu-osvitnogo-procesu-1.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp->

[content/uploads/2023/07/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf)

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в режимі он-лайн.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, зокрема недопущення академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування під час поточного, рубіжного та підсумкового контролю. Списування під час контрольних робіт та поточних тестів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття. В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhakadem_dobrochnist.pdf).

Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannavyvpadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти посилення; інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poloz_pro-apel_pidsontr.pdf

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <https://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <https://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <https://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyvediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1. (теми 1-4) відвідування занять (4,0 балів); навчальна робота на практичних заняттях (4,0 балів); самостійна робота з підготовки до занять та виконання домашніх завдань (4,0 балів); захист виконання домашнього завдання (4,0 балів); виконання індивідуальних завдань (4,0 бали); виконання поточної модульної контрольної роботи (10,0 балів)	30
Модуль 2. (теми 5-8) відвідування занять (4,0 балів); навчальна робота на практичних заняттях (4,0 балів); самостійна робота з підготовки до занять та виконання домашніх завдань (4,0 балів); захист виконання домашнього завдання (4,0 балів); виконання індивідуальних завдань (4,0 бали); виконання поточної модульної контрольної роботи (10,0 балів)	30
Підсумковий контроль (екзамен)	40
Разом	100

Шкала оцінювання знань студентів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни «**Міжнародне регулювання та управління якістю харчової продукції**»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни «**Міжнародне регулювання та управління якістю харчової продукції**»

Форма роботи	Вид роботи	Бали
Навчальна	1. Виконання індивідуальних завдань підвищеної складності	10,0
	2. Підготовка рефератів і участь в проведенні круглих столів.	8,0
Науково – дослідна	1. Участь в наукових семінарах	5,0
	2. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5,0
Кафедральна	1. Участь у виготовленні мультимедійних засобів навчання	2,0
Разом		30